

Päiväys
3.9.2024

Diaarinumero
1341/03.04.04.04.19/2022

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

3.9.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **10.9.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.9.2024 nro 1131/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristöluvan myöntäminen maankaatopaikkatoimintaan sekä pilaantumattoman rakennusjätteen käsittelyyn ja välivarastointiin kiinteistöillä Huuhankaato 179-403-7-29 ja Huuhanrinne 179-403-7-21, Jyväskylä.

Luvan hakija

Jyväskylän kaupunki / Kaupunkirakennepalvelu

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **3.9.2024 – 10.10.2024** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **10.10.2024**.

03.09.2024

Dnro 1341/03.04.04.04.19/2022

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittajat [REDACTED]

Luvan hakija Jyväskylän kaupunki/Kaupunkirakennepalvelu

Päätös, josta valitetaan

Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunta, 17.10.2022 (11.10.2022, § 57)

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on myöntänyt Jyväskylän kaupungille ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan maankaatopaikalle sekä pilaantumattoman rakennusjätteen sekaisen maa-aineksen käsittelyyn ja varastointiin sekä käsittelykentän rakentamiseen kiinteistöillä Huuhankaato RN:o 179-403-7-29 ja Huuhanrinne RN:o 179-403-7-21.

Samalla on myönnetty toiminnanharjoittajalle ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa aloittaa käsittelykentän rakentaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Lupamääräykset kuuluvat seuraavasti.

Toiminnan järjestäminen

1. Jyväskylän kaupungin Palokan maankaatopaikka luokitellaan pilaantumattomien maa- ja kiviainesten (17 05 04) kaatopaikaksi.

2. Maankaatopaikalle saa sijoittaa ensisijaisesti Jyväskylän kaupungin alueelta rakennustoiminnasta tulevia pilaantumattomia ylijäämämaita enintään 45 000 tonnia vuodessa. Maankaatopaikan alue voidaan täyttää esitetyn täyttösuunnitelman mukaisesti siten, että täyttö ei ylitä laajennussuunnitelmassa esitettyä pinta-alaa (2,5 ha) ja korkeutta (+156,0 m, N2000). Uuden täyttöalueen luiskien kaltevuus saa olla 1:3 tai sitä loivempi.

3. Maankaatopaikalle ei saa ottaa vastaan eikä välivarastoida maa-aineksia, joiden voidaan epäillä olevan epäpuhtaita, jollei haitta-aineiden pitoisuuksia

ole luotettavasti selvitetty. Maankaatopaikalle ei saa myöskään ottaa vastaan eikä välivarastoida yhdyskuntajätettä tai siihen verrattavaa jätettä tai vaarallista jätettä. Eloperäistä ainesta ei saa sijoittaa kaatopaikkapenkkaan.

Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole sallittu ympäristöluvassa, se on viipymättä toimitettava asianmukaiseen paikkaan tai jäte on palautettava sen haltijalle.

4. Lupahakemuksen mukaiselle jätteenkäsittelykentälle saa vastaanottaa välivarastoitavaksi puhdasta murskattua purkubetonijätettä (17 01 01) alle 10 000 tonnia vuodessa sekä kantoja (17 02 01). Jätteenkäsittelykentällä saa vastaanottaa ja seuloa rakennusjätteen (mm. betoni, tiili, metalli, lasi, puu) sekaista, pilaantumaton maa-ainesta enintään 5 000 m³ vuodessa.

Aluetta voidaan käyttää lumenkaatopaikkana. Käsittelykentän rakenteessa voidaan lisäksi käyttää murskattua betonijätettä hakemuksessa esitetyn suunnitelman mukaisesti, mikäli se on rakenteiden kantavuuden tai vakavuuden kannalta välttämätöntä ja sillä korvataan neutraalisia maa-aineksia. Muualla maankaatopaikan rakenteissa tai luiskissa ei saa käyttää purkubetonijätettä.

5. Hyödyntämiskelpoisia maa-aineksia ja jätemateriaaleja saa varastoida toiminta-alueella enintään kolme vuotta ennen niiden käsittelyä ja hyödyntämistä. Toiminnan aikana alueelle ei saa kerääntyä hallitsemattomia määriä jätemateriaaleja. Jätejakeet on varastoitava erillään siten, etteivät ne pääse sekoittumaan toisiinsa. Hyödyntämiskelvottomia jätteitä ei saa varastoida alueella yli 12 kuukautta, vaan ne on ennen tätä toimitettava asianmukaiselle käsittelijälle.

6. Maankaatopaikalla sekä käsittelykentällä saa harjoittaa toimintaa arkisin kello 7.00–20.00. Lumenkaatopaikkana aluetta voidaan käyttää tarvittaessa muunakin aikana. Käsittelykentällä tapahtuvaa seulontaa saa tehdä arkisin klo 7.00–21.00.

7. Alueelle tuotavista maa- ja kiviaineksista on oltava kuormakirjat, joista ilmenee määrä, alkuperä osoitetietoineen ja mahdollisesti tutkittujen maa-ainesten tutkimustulokset. Maankaatopaikan täyttöä tulee valvoa joka päivä, kun ajoa tapahtuu. Täytön tulee tapahtua hallitusti ja tarkoituksenmukaisesti.

8. Asiaton pääsy ja jätteen luvaton sijoittaminen maankaatopaikalle on estettävä puomilla tai muilla rakenteellisilla ratkaisuilla. Maankaatopaikan sisääntulotien varressa tulee olla informaatiotaulu, josta ilmenee alueen käyttötarkoitus, aukiolo ja tarvittavat yhteystiedot. Täyttöalue tulee merkitä selkeästi maastoon reunatolpilla tai vastaavasti.

9. Toiminta kokonaisuudessaan tulee järjestää siten, että siitä aiheutuva melu, pölyäminen, muut päästöt, haitat tai vaara terveydelle ja ympäristölle ovat mahdollisimman vähäisiä. Toiminnasta ei saa aiheutua ympäristön vahingollista muuttumista, roskaantumista tai yleisen viihtyvyyden alenemista toiminnan vaikutuspiirissä oleville. Ympäristön siisteyttä on säännöllisesti

valvottava ja maa-aineksen mukana mahdollisesti tulleet jättekappaleet on siivottava maa-aineksesta erilleen ja toimitettava asianmukaiseen jätehuoltoon.

10. Toiminnasta ei saa aiheutua meluhaittaa lähimmissä melulle altistuvissa kohteissa. Toiminnasta aiheutuvia melutasoja verrataan valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Mikäli melutasot ovat haitallisella tasolla tai melu häiritsee lähiasutusta, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä toimenpiteisiin meluhaitan vähentämiseksi. Melu tulee tarvittaessa mitata. Toiminnanharjoittajan tulee osallistua myös lähialueen toimijoiden kanssa tehtävään yhteiseen melumittaukseen, kun sellainen toteutetaan.

11. Maankaatopaikalla tulee olla vastaava hoitaja, jonka nimi ja yhteystiedot ovat valvontaviranomaisen tiedossa. Vastaavan hoitajan tulee olla perillä tehtävistään ja ympäristölupapäätöksessä annetuista määräyksistä. Mikäli vastaavan hoitajan nimi ja/tai yhteystiedot muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on lisäksi huolehdittava alueella työskentelevien henkilöiden riittävästä opastuksesta sekä riittävän informaation antamisesta myös alueen käyttäjille.

12. Alueella muodostuvat vedet tulee ohjata suunnitelman mukaisesti uuden ympärysojan kautta saostusaltaaseen. Mitoitukseltaan riittävän saostusaltaan tulee olla käyttökunnossa toiminnan alkaessa. Saostusallas on pidettävä asianmukaisessa kunnossa ja varmistuttava siitä, että veden viipymä altaassa on riittävä hienoaineksen laskeutumiseksi. Saostusaltaaseen kertynyt liete on poistettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa. Lietteen poisto tulee ajoittaa syys-lokakuulle.

Toiminta-alueen kaakkoisosan vedet voidaan johtaa olemassa olevaan ojastoon ja edelleen Tuomiojärveen.

Lumen läjitysalue on rajattava siten, että sulamisvedet eivät kulkeudu maankaatopaikka-alueen lounais-/länsipuolella olevalle viitasammakon elinalueelle. Mahdollisesti pitkälle kesään muodostuvat kylmät sulamisvedet voivat haitata viitasammakon kudun ja nuijapäiden kehitystä.

13. Toiminta-alueen kenttärakenteen pinta tulee toteuttaa hakemuksessa esitettyyn tasoon +155,50...+158,0 m (N2000). Kenttärakenteessa käytettävä betoni- ja tiilijäte tulee murskata rakenteisiin soveltuvaan palakokoon.

14. Merkitykselliset haitalliset vieraslajit on hävitettävä viipymättä niiden havaitsemisen jälkeen. Maankaatopaikan maisemoinnissa ei saa käyttää maa-ainesta, joka voi sisältää vieraslajikasvien juuria tai siemeniä

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

15. Alue on rakennettava ja sitä tulee käyttää niin, että estetään ja torjutaan erilaiset haitat ja vaaratilanteet. Alueella käytettävät työkonet on pidettävä kunnossa ja alueella koneiden läheisyydessä on oltava saatavilla imeytysmateriaalia. Vahinkotilanteisiin ja niiden hoitoon on varauduttava ennalta ja ympäristöhaittojen torjuntaan on ryhdyttävä heti vahingon sattuessa

sekä tehtävä tarvittavat ilmoitukset viranomaisille. Havaituista terveys- ja ympäristöhaitoista sekä häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Alueella asioivien tulee tuntea alueen toimintatavat tai pystyä toimimaan alueella opastuksen mukaan.

Tarkkailu ja kirjanpito

16. Täytön rakenteita ja sen painumia, sortumia, liukumia tai muita vastaavia on seurattava ja tarkkailtava säännöllisesti sekä maankaatopaikan täytön että jälkihoidon aikana. Tarvittaessa on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.

17. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava maankaatopaikka-alueella muodostuvan veden laatua. Tarkkailua tulee suorittaa kerran vuodessa keväisin tarkkailupisteistä TP1 ja TP2 (suunnitelmapaketti R-3089). Lisäksi vesinäyte tulee ottaa maankaatopaikalta Kaitajärveen laskevasta ojasta Hytölänlaita -tien alittavan tierummun läheisyydestä. Näytteistä tulee määrittää ainakin pH, sähkönjohtavuus, väriluku, sameus, kiintoaine, happipitoisuus, kemiallinen hapenkulutus (COD_{Mn}), kokonaistyyppi, nitraattityppi (NO_3-N) ammoniumtyppi (NH_4-N), kokonaisfosfori (kok-P), kloridi, öljyhiilivedyt (C10-40) sekä rauta.

Raportti analyysituloksista tulee toimittaa heti niiden valmistuttua valvontaviranomaiselle. Raportin tulee sisältää tarkkailun tulokset, sanallinen selitys tulosten merkityksestä ja arvio toiminnan vaikutuksesta veden laatuun. Raporttiin liitetään myös kuvaajat, joissa tarkkailutuloksia verrataan edellisvuosien tuloksiin. Tarkkailua voidaan tarvittaessa muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

18. Tilan [REDACTED] talousvesikaivon kaivoveden laatu on tutkittava kerran vuodessa. Kaivovedestä tulee analysoida koliformiset bakteerit, E.coli, haju, maku, väri, pH, sähkönjohtavuus, kokonaiskovuus, sameus, kemiallinen hapenkulutus, kloridi, rauta, sulfaatti, mangaani, nitraatti, nitriitti ja ammonium. Tarkkailu voidaan suorittaa yhteistarkkailuna alueen muiden toimijoiden kanssa. Tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle välittömästi niiden valmistuttua.

19. Toiminnasta on pidettävä kirjanpitoa seuraavasti:

- alueelle tuotavien maa-ainesten alkuperä, määrä (t/v), laatu sekä toimittaja
- vastaanotetun betonijätteen määrä (t/v) ja kantojen määrä
- seulottujen jätteiden määrä, laatu ja toimituspaikka
- varastossa olevan betonijätteen ja kantojen määrä raportointivuoden lopussa (t/v)
- maarakentamisessa hyödynnetyn betonijätteen määrä
- ojien ja laskeutusaltaiden huoltotoimenpiteet
- toiminnassa tapahtuneet poikkeukselliset tilanteet

Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä valvontaviranomaisille ja sitä on säilytettävä vähintään kuusi vuotta.

Yhteenveto kunkin vuoden valvonta- ja tarkkailutiedoista, vastaanotetuista ja edelleen toimitetuista jätelajeista sekä maisemoinnin etenemisestä tulee toimittaa valvontaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Havaituista terveys- ja ympäristöhaitoista sekä häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle.

Toiminnan kehittäminen

20. Toiminnanharjoittajan on seurattava ja sovellettava alan parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Jos asetuksella annetaan tämän lain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Toiminnan lopettaminen

21. Kun alue on täytetty loppuun, on maankaatopaikka jälkihoidettava hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Jälkihoidossa on käytettävä tehokkaasti läjitysalueelle tuotavia maamassoja. Jälkihoitotöihin kuuluu täyttöalueen pinnan muotoilu ja vaiheittainen metsitys. Käytöstä poistettu maankaatopaikka rakenteineen on pidettävä kunnossa. Alueesta ei saa aiheutua haittaa tai vaaraa.

22. Toiminnan lopettamisesta tai olennaisesta muuttamisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin valvontaviranomaiselle. Luvan saaja vastaa lupamääräysten mukaisesti maankaatopaikka-alueen tarkkailusta ja jälkihoidosta myös toiminnan loputtua vähintään 10 vuoden ajan.

Vakuus

23. Toiminnanharjoittajan on asetettava 30 000 euron suuruinen vakuus tai esitettävä muu vastaava järjestely asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Vakuus tai selvitys vakuutta vastaavasta järjestelystä on toimitettava valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Vakuuden suuruutta, riittävyttä ja kattavuutta on mahdollista tarkistaa sulkemistoimien edetessä.

Päätöksen yleisiä perusteluja

Lupapäätöksen yleisissä perusteluissa on todettu muun muassa seuraavaa.

Jyväskylän kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että kun toimintaa harjoitetaan tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Kyseessä on haja-asutusalue, jolla on ollut maankaatopaikkatoimintaa jo pitkään. Toiminnasta ei tietävästi ole aiheutunut kohtuutonta haittaa ympäristöön. Lisäksi maankaatopaikka-alueen lähistöllä on muitakin

asutuksesta etäälle sijoituvia toimintoja, kuten louhintaa ja jätteenkäsittelyä. Maankaatopaikkatoiminnasta ei toiminnan luonne, lupamääräykset ja etäisyydet asutukseen huomioiden, aiheudu lautakunnan käsityksen mukaan kohtuutonta räsitusta naapureille. Toimittaessa hakemuksessa esitetyn rajauksen ja käytäntöjen sekä päätöksen lupamääräysten mukaisesti laitoksen toiminnan voidaan arvioida olevan parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytännön mukaista.

Maankaatopaikan laajennuksen välittömässä läheisyydessä on havaintoja viitasammakosta, luonnonsuojelulain tarkoittaman viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Maastokatselmusmuistion 2019 mukaan viitasammakkohavainto on tehty suljetun maankaatopaikan lounais-/länsipuolella sijaitsevassa metsäisessä maastopainanteessa, joka pysyy ympäri vuoden kosteana. Muistion mukaan maankaatopaikkaa lännessä ympäröivä kuivatusoja tarjoaa lisää vesiympäristöä havaintopaikan läheisyydessä.

Maankaatopaikan laajennus tapahtuu luode-pohjoisuuntaan pois päin viitasammakon havaintopaikalta. Maankaatopaikan laajennusalueen pintavedet ohjataan uuteen rakennettavaan ympärysojaan sekä saostusaltaaseen. Pintavesien virtaussuunta on maastokatselmusmuistiossa 2019 havaitulta viitasammakon soidinhavaintopaikalta laajennusalueen ympärysojan suuntaan. Viitasammakko liikkuu laajalla alueella ja voi käyttää lisääntymis- ja levähdysalueenaan havaintopaikan lisäksi muita alueella esiintyviä lammikoita ja oja.

Lupamääräysten yksityiskohtaisia perusteluita

Ympäristönsuojeluasetus edellyttää määräystä kaatopaikan luokasta sekä kaatopaikalle sijoitettavaksi hyväksyttävän jätteen määrästä ja lajista. Määräykset rajaavat toiminnan lupahakemuksessa esitetyn mukaiseksi. (lupamääräykset 1 ja 2)

Alueelle soveltumaton jäte voidaan käsitellä asianmukaisesti esimerkiksi ympäristöluvan jätteiden käsittelyyn omaavassa käsittelypaikassa. pilaantumattomiksi maa- ja kiviaineksiksi voidaan maankaatopaikalla katsoa massat, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat alle valtioneuvoston asetuksessa (214/2007) maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annettujen alempien ohjeiden. (lupamääräys 3)

Jätteiden varastointia koskevat määräajat on annettu valtioneuvoston kaatopaikkapäätöksen mukaisina. Toiminta on hoidettava siten, että alueelta siirretään seulottuja jätteitä pois mahdollisimman nopeasti ja rajoitetaan varastojen yhteismäärää, sillä varastokasoista aiheutuu helposti epäsiisteyttä. Asianmukaisella käsittelijällä tarkoitetaan toimijaa, jolla on oikeus ottaa kyseistä jätettä vastaan. (lupamääräys 5)

Lupamääräyksessä määrätään toiminta-ajoista, sillä toiminnasta saattaa syntyä ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettua ympäristön

pilaantumista (melua), käytännössä ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä lähimmissä asuinrakennuksissa. Melun terveyshaittojen arvioimiseksi on valtioneuvoston asetuksessa 933/1992 melutason ohjearvoista määritelty muun muassa asumista koskevat keskiäänitasot. Maankaatopaikan normaalitoiminnan melutasot eivät oletettavasti ylitä kyseisen päätöksen määrittelemiä keskiäänitasoja. Melutasojen selvittäminen lähimmissä altistuvissa kohteissa on kuitenkin tarpeen, mikäli asukkaat kokevat toiminta-alueella syntyvän melun häiritseväksi. Määräys mahdollisista melumittauksista on annettu valvonnallisista syistä, jotta voidaan selvittää maankaatopaikkatoiminnan tai alueen eri toimijoiden yhdessä aiheuttama todellinen melutaso. Luvan valvoja määrittelee melumittauksen tarpeellisuuden. Melun mittaamisen yhteistyöstä on määrätty myös osassa lähialueen muiden toimijoiden ympäristölupia. (lupamääräykset 6 ja 10)

Kuormakirjojen avulla voidaan seurata alueelle tuotavien maa- ja kiviainesten määrää ja alkuperää. Päivittäisellä alueen tarkkailulla varmistetaan siitä, ettei alueelle tuoda rakenteiden kannalta tai muutoin sopimatonta maa-ainesta. (lupamääräys 7)

Kaikessa toiminnassa tulee pyrkiä siihen, että haitallisia ympäristövaikutuksia ehkäistään tai ne pidetään ainakin mahdollisimman vähäisinä. Jätelaki kieltää roskaamisen. Maa-aineksen mukana saattaa tulla maankaatopaikalle kuulumattomia jätteitä. Maankaatopaikka-alueen pölyämistä on tarkkailtava ja kulkureittejä on kuivina ajankohtina kasteltava pölyämisen estämiseksi. (lupamääräys 9)

Pintavesien suojelemiseksi on hulevesien käsittelylle asetettu vaatimuksia. Kaatopaikka-alueella muodostuvat vedet tulee johtaa hallitusti pois alueelta. Vedet virtaavat alueelta kaatopaikan lakikohdan ja ympäröivän maaston mukaisesti pääosin alueen lounaislaitaan ja edelleen Kaitajärveen ja osittain koilliskulmaan ja edelleen Tuomiojärveen. Laajennusalueen vedet virtaavat enimmäkseen Kaitajärven suuntaan, minkä vuoksi järveen kohdistuvan ravinne- ja kiintoainekuormituksen vähentämiseksi tulee alueen reunaan rakentaa saostusallas. Saostusaltaan kunnossapitoa koskevilla määräyksillä varmistetaan altaan tarkoituksenmukainen toimivuus. Saostusaltaan tyhjennys on ajoitettava syksyyn, jolloin suurin osa viitasammakoista esiintyy maaympäristössä. Keväällä viitasammakko kutee veteen ja nuijapäät elävät vedessä alkusyksyyn, kehitys maalle nousevaksi nuoreksi sammakoksi kestää 2–3 kuukautta. Viitasammakon lisääntymisaikaan touko-heinäkuussa tulee kutulammikoilla välttää kaikkea ihmistoimintaa.

Lumen läjitysalueelta mahdollisesti pitkälle kesään muodostuvat kylmät sulamisvedet voivat haitata tai hidastaa viitasammakon kudun ja nuijapäiden kehitystä. Toiminta ei saa heikentää viitasammakon lisääntymis- tai levähdyspaikkaa, joten on perusteltua estää sulamisvesien pääsy kartoitetuille lisääntymis- tai levähdysalueille. (lupamääräys 12)

Kenttärakenteen pinnataso on hakijan esityksen mukainen. (lupamääräys 13)

Maamassojen läjitys ja luiskaukset on suunniteltava ja suoritettava siten, että mahdolliset vaara- ja vahinkotilanteet, kuten reunapenkereiden sortumat, voidaan välttää jo ennakolta. Työkoneet aiheuttavat riskin maaperälle ja vesistölle rikkoutuessaan. Toiminnanharjoittajan on varauduttava ennalta ympäristölle haitallisten seurausten rajoittamiseen. (lupamääräys 15)

Maatäytön tilaa seuraamalla voidaan nopeasti puuttua ongelmakohtiin ja ennaltaehkäistä niistä mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja. (lupamääräys 16)

Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön. Lupamääräysten mukaisen säännöllisen vesitarkkailun avulla saadaan selville maankaatopaikan toiminnan vaikutukset pinta- tai kaivoveteen. Pintavesien jakaantuessa alueelta selkeästi kahteen vesistöön on luonnollista, että molempiin suuntiin johdettavia vesiä tarkkaillaan. Kaitajärven veden laadun analysointi antaisi käsityksen järven tilasta, mutta ei kerro maankaatopaikkatoiminnan vaikutuksesta järven veden laatuun.

Maankaatopaikan vaikutusta Kaitajärven veden laatuun kuvastaa paremmin toiminta-alueelta järveen laskevan ojan laadun tarkkailu. (lupamääräykset 17, 18)

Määräys kirjanpidosta ja raportoinnista on annettu lupaehtojen tiedonkulun varmistamiseksi ja valvontaa varten. Tarkkailua ja raportointia koskevalla lupamääräyksellä pyritään siihen, että toiminnanharjoittaja on selvillä laitoksen toiminnasta ja sen aiheuttamista terveys- ja ympäristövaikutuksista. (lupamääräys 19)

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajien on katsottava valituksessaan vaatineen Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen kumoamista.

Asia tulee palauttaa laajempaan selvitykseen ja Kaitajärven suunnan valuma-alueen uudelleen tarkasteluun. Asiaa käsiteltäessä on laadittava suunnitelma veloiteseurannasta ja muusta mahdollisten ympäristöhaittojen ehkäisystä. Asiassa ei ole kuultu riittävästi kaikkia asianosaisia.

Lisäksi on vaadittu ympäristölupa-antajan tehtäviä muutoksia:

Valittajat vaativat julkisesti koollekutsuttavaa kokousta, jossa ympäristölupa selitetään perusteellisesti asianosaisille selkeästi kartoin ja mahdollisesti maastossa tehtävän katselmuksen avulla. Kokouksessa on arvioitava samalla vaikutuksia kiinteistöjen arvonalennukseen ja niiden korvaukseen.

Kaitajärven vedenlaadun seurannasta on ilmoitettava asianosaisille mahdollisesti kirjallisesti. Samoin kaatopaikalta järveen johtavien purojen vedenlaadun seurannasta, muun muassa lähikaivojen tarkkailusta, on ilmoitettava kyseessä oleville maanomistajille.

Lumen läjitysalue on rajattava siten, että sulamisvedet eivät kulkeudu viitasammakon elinalueelle. Kylmät sulamisvedet voivat haitata sammakon kudun kehitystä.

Luvassa on oltava määräykset lupaehtojen väärinkäytösten ennaltaehkäisystä ja niiden valvonnasta.

Valituksen liitteenä olevan kirjelmän mukaan valittajana oleva lähinaapuri on ilmoittanut, että kaupungin omistamien suunnitelma-alueiden ojia ja vanhan maankaatopaikan saostusallasta ei saa ruopata eikä kaivaa. Kaivukielto koskee myös tilaa [REDACTED].

Perustelut

Valittajat ovat perustelleet vaatimuksiaan muun muassa seuraavasti.

Tieto ympäristölupahakemuksesta (22.4.2022) alkoi selvitä lähiasukkaille melko myöhään, koska asiasta tiedotettiin Jyväskylän kaupunkirakennuspalvelut/yhdyskuntatekniikan sivuilla ja virastossa ja joillekin asianosaille erikseen. Päätöksen antamisesta kuulutetaan ympäristönsuojelulain 54 §:n mukaisessa järjestyksessä (ainoastaan) kaupungin ilmoitustaululla (kaikessa hiljaisuudessa). Hakemuksesta on valittajien mukaan kuultu sattumalta.

Kaitajärven vakituiset ja vapaa-ajan asukkaat ovat erittäin huolissaan Palokan suljetun ja maisemoidun maankaatopaikan laajennussuunnitelmasta.

Kaitajärven vedenlaatu on asukkaiden mielestä huonontunut vähitellen. Vesi on ajoittain hyvinkin sameaa ja rantahiekan päälle kertyy humusainesta. Sinilevää on alkanut esiintyä lähes joka kesä. Järvi on myös rehevöitynyt reunamiltaan, etenkin pohjoisen päästä, jonne kaatopaikan laskuoja on jo vuosia virrannut ja jätetty tarkistamatta.

Läjitysalueelta tulee oja Kaitajärven pohjoispäähän. Sieltä virtaa nyt ruosteista vettä järveen eikä tiedetä mitä aineita sieltä virtaa. Suljetun kaatopaikan vaikutusta ei seurata millään lailla Kaitajärven suuntaan. Ainoastaan Tuomiojärven suuntaan on seuranta. Rakennusjätteen tuonti alueelle lisää vielä järven kuormitusta sulamisvesien myötä. Kaikki jätehiukkaset valuvat ilman minkäänlaista seuranta.

Lumen tuonti on toinen suuri uhka. Lumen sisältämä lika ja roska huuhtoutuvat myös järveen. Nykyinen selkeytysallas on täysin huoltamaton lammikko. Lammikon ja sen ympäristön ovat ottaneet reviiirikseen uhanalaiset viitasammakot. Miten viitasammakko ja luonnon monimuotoisuus selviävät kaatopaikan laajennuksesta?

Kaitajärven tilalla on myös laajempi vaikutus, järvi laskee Ylä-Tuomiojärveen ja sieltä Tuomiojärveen, josta moni jyväskyläläinen saa juomavetensä.

Ojien ja saostusaltaan kaivuu- ja ruoppauskieltoa perustellaan sillä, että kaivuu ja ruoppaus aiheuttavat ruostesaostumien ohjautumisen Kaitajärveen ja rajoittavat/estävät sammakoiden, eläinten ja ihmisten liikkumista. Toisen maalla ei saa kaivaa.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunnalta on pyydetty lausunto valituksesta.

Hallinto-oikeus on varannut Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Jyväskylän kaupungille, Jyväskylän kaupunki / Kaupunkirakennepalvelulle ja Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomaiselle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunta on lausunnossaan todennut muun muassa seuraavaa.

Valitus tulee hylätä aiheettomana.

Ympäristönsuojelulainsäädäntö ei velvoita lupaviranomaista järjestämään julkisia tiedotustilaisuuksia, eikä lupaviranomainen muutoinkaan lupapäätöksen selvittämiseksi katso tarpeelliseksi sellaista järjestää. Viranomainen antaa toimivaltansa rajoissa neuvontaa sekä vastaa kysymyksiin ja tiedusteluihin.

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti kuuluttamalla sähköisellä ilmoitustaululla ja kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu sanomalehti Keski-suomalaisessa. Kuulutus on annettu erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee 16.6.2022 lähetetyllä kuulemiskirjeellä.

Valittajien [REDACTED] kiinteistön raja on lähimmillään noin 420 metrin päässä maankaatopaikan ympäristöluvan suunnitelma-alueesta, kiinteistöllä sijaitsevaan vapaa-ajan asuntoon etäisyyttä on noin 650 metriä. [REDACTED] omistama kiinteistö sijaitsee noin 980 metrin etäisyydellä ympäristöluvan suunnitelma-alueesta.

Lupahakemuksesta on tiedotettu kuulemiskirjeellä toiminnan lähialueen ne kiinteistöt, joihin ennalta arvioiden erityisesti kohdistuu toiminnan vaikutuksia, kuten melua tai pölyä. Valituksen allekirjoittajista [REDACTED] on kuultu asianosaisena lupahakemuksesta tiedottamisen yhteydessä 16.6.2022 lähetetyllä kuulemiskirjeellä ja hän on jättänyt muistutuksen hakemuksesta. [REDACTED] kiinteistöihin etäisyys ympäristöluvan toiminta-alueelta on niin pitkä, että ennalta arvioiden

toiminnasta ei ole katsottu aiheutuvan erityistä haittaa, eikä erikseen tiedottamista näin ollen ole katsottu tarpeelliseksi.

Asianosaisten kuulemisen tarvetta arvioitaessa on huomioitu myös se, että Palokan maankaatopaikalle on myönnetty edellinen ympäristölupa 12.6.2012, eikä aiemman samankaltaisen toiminnan aikana ympäristönsuojeluviranomaiselle ole tullut yhtään kirjallista valitusta tai haittailmoitusta toimintaan tai sen päästöihin liittyen.

Lupapäätöksestä on tiedotettu ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus päätöksestä on ollut nähtävillä kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla, kuulutuksen julkaisemisesta on tiedotettu sanomalehti Keski-suomalaisessa ja päätöksestä on tiedotettu muistutuksen jättäjiä sekä niitä asianosaisia, jotka on kuultu hakemuksen yhteydessä.

Kiinteistöjen arvon aleneminen tai korvaaminen ei kuulu ympäristölupaharkintaan. Valituksessa ei ole myöskään esitetty mihin kiinteistöjen arvon mahdollinen aleneminen perustuisi.

Ympäristöviranomaisella ei ole velvoitetta toimittaa seurantatuloksia asianosaisille. Tarkkailutiedot ovat pyydettyä saatavissa valvontaviranomaiselta. Talousvesikaivon tarkkailutulosten toimittamisesta kiinteistön omistajalle voidaan sopia lupavalvojan kanssa, vaikka asiasta ei ole erikseen ympäristöluvassa määrätty.

Lumen läjitysalueen sulamisvedet on huomioitu lupamääräyksessä 12, jossa edellytetään läjitysalueen rajaamista siten, että sulamisvedet eivät kulkeudu viitasammakon havaitulle lisääntymisalueelle.

Lupamääräysten väärinkäytösten ennaltaehkäisy ja valvonta on osa normaalia ympäristönsuojeluviranomaisen työhön kuuluvaa jälkivalvontaa. Valvonnasta ei määrätä toiminnanharjoittajalle annettavassa ympäristölupapäätöksessä.

Maankaatopaikan ojien kunnossapito on välttämätöntä alueen asianmukaisen kuivatuksen toteuttamiseksi. Olemassa oleva ojasto sekä lupamääräyksen 12 mukainen uusi ympärysoja ja saostusallas on tarpeen rakentaa ja ylläpitää asianmukaisessa kunnossa, jotta toiminta-alueelle kertyvät sadevedet voidaan johtaa ja käsitellä hallitusti. Veden virtausta viivyttämällä pystytään tehokkaasti vähentämään kiintoaineksen pääsyä vesistöön. Saostusallas hidastaa virtaamaa, jolloin vedessä oleva hienoaines ehtii laskeutua altaaseen ja siten vähentää alapuoliseen vesistöön kohdistuvaa kiintoainekuormitusta, ruostemaista rautabakteerin aiheuttaman sakan kulkeutumista sekä muuta kuormitusta. Alueelle kertyviä sadevesiä ei saa vesiensuojeluyistä päästää hallitsemattomasti alapuolisiin ojiin. Ympäristöluvan mukaiset toimenpiteet tehdään kaupungin omistamilla kiinteistöillä 179-403-7-21 ja 179-403-7-29.

Valituksen liitteenä oleva huomautus on toimitettu hakemuksen nähtävillä oloaikana muistutuksena, ja siihen on pääosin vastattu lupapäätöksessä ja perusteluissa ilmenevällä tavalla. Myönnettyssä ympäristöluvassa – kuten aiemmassa vuodelta 2012 – on edellytetty vesistö tarkkailua sekä Kaitajärven

että Tuomiojärven suuntaan toisin kuin muistutuksessa todetaan. Samoin alueelle rakennettavan rakennusjätteen sekaisen maa-aineksen seulontakentän sadevedet ohjautuvat Tuomiojärven suuntaan, eivät Kaitajärveen.

Viitasammakon elinalue ja elinolosuhteet on huomioitu sekä hakemussuunnitelmassa että lupamääräyksissä. Hankkeen luonne ja laajuus sekä lupamääräykset huomioon ottaen toiminnalla ei ennalta arvioiden ole heikentävää vaikutusta viitasammakon esiintymisalueeseen.

Lupahakemuksessa on esitetty toiminnan tarkkailusuunnitelma. Ympäristölupapäätöksessä on veloitettu seuraamaan toiminnan pinta- ja pohjavesivaikutuksia kolmesta ojanäytteenottopisteestä sekä lähimmän kiinteistön talousvedestä.

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajalla on selvillä olovelvollisuus toiminnan ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnanharjoittajalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta tuottaa yleistä ympäristötietoa, joka ei ole tarpeen toiminnan vaikutusten selvittämiseksi. Tällaisena yleisenä ympäristötietona voidaan pitää muistutuksessa vaadittua Kaitajärven valuma-alueen tarkastelua sekä Kaitajärven valuma-alueen veloiteseurantaa toiminta-alueen ulkopuolella.

Jyväskylän seudun ympäristöterveys on katsonut, ettei sillä ole tarvetta muuttaa asiassa ympäristölupahakemuksesta lupaviranomaiselle antamaansa lausuntoa. Lausunnossa on muun muassa todettu seuraavaa.

Tuomiojärven veden käyttö tulee huomioida Viitaniemen pintavesilaitoksen raakavesilähteenä.

Toiminta-alueelta lounaaseen sijaitsevan yksityisen talousvesikaivon laatua tai antoisuutta ei tule vaarantaa.

Vastineenaan valitukseen ympäristöterveys katsoo, että sillä ei ole tarvetta muuttaa aiempaa lausuntoaan.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on vastineessaan todennut muun muassa seuraavaa.

Valittajat ovat huolissaan Kaitajärven tilasta. ELY-keskus toteaa, että valituksessa vesistövaikutuksista ei ole tuotu esiin mitään sellaista uutta mitattua tietoa, jota ei olisi ollut saatavilla päätöstä tehtäessä. Kaitajärven tilaa ei ole luokiteltu vesienhoidossa. Tuomiojärven ekologinen tila on uusimman luokittelun mukaan hyvä, mutta se on riskissä heiketä. ELY-keskus toteaa myös, että Kaitajärveen ja Tuomiojärveen vaikuttaa muukin toiminta valuma-alueella, kuten maa- ja metsätalous, haja- ja loma-asutus sekä hulevedet. On tärkeää, että toiminnan vaikutuksia seurataan ja kuten hakija on esittänyt, tulosten perusteella tarvittaessa neuvotellaan valvojan kanssa kuormitusta vähentävistä toimenpiteistä.

ELY-keskus katsoo, että mikäli lupamääräystä 12 noudatetaan ja vesienkäsittely on asianmukaista, hankkeesta ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan pitäisi olla haittaa viitasammakolle. Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa sulamisvesiä ei lisääntymis- ja levähdyspaikalle tulisi valumaan.

Jyväskylän kaupunki / Kaupunkirakennepalvelu on vastineessaan todennut muun muassa seuraavaa.

Hakija on lupamenettelyn aikana antamassaan vastineessa kuvannut maankaatopaikka-alueita viitasammakon elinympäristönä sekä maankaatopaikan laajennushankkeen mahdollisia vaikutuksia lajiin. Laajennussuunnitelmassa ei ole esitetty rakentamista tai toimintoja vuoden 2019 viitasammakkohavaintopaikalle tai sen läheisyyteen. Lumi läjitetään jo maisemoiduille ja kasvipeitteisille alueille. Lumenläjitysalue on suunnitelmassa sijoitettu laajennusalueen kaakkoiskulmaan ja sen sekä käsittelykentän väliselle, jo suljetun alueelle siten, että sulamisvedet eivät kulkeudu viitasammakon kannalta potentiaalisimmille alueille.

Hakija laatii ennen maankaatopaikan toiminnan aloittamista rakennussuunnitelman, joka käsittää lupahakemuksen yhteydessä esitettyä suunnitelmaa tarkemman suunnitelman myös kuivatusvesien käsittelyn osalta. Rakennussuunnittelussa tarkistetaan vesienkäsittelyrakenteiden mitoituksen riittävyys (mukaan lukien laskeutuksen riittävä viipymä) ja tarkastellaan vesienkäsittelyn tehostamismahdollisuuksia suodatuksella.

Vesienkäsittelyrakenteiden sekä maankaatopaikan ympärys- ja laskuojien kunnossapitoon kiinnitetään huomiota maanläjitystoiminnan aikana. Tällä voidaan osaltaan varmistaa vesienkäsittelyn toimivuus suunnitellulla tavalla.

Nykyisten vesienkäsittelyrakenteiden kunnostamista ja uusien rakentamista varten laaditaan työmaa-aikainen vesienhallintasuunnitelma, jota noudattamalla ehkäistään rakentamisen aikaista kuormitusta alapuoliseen vesistöön. Nykyinen saostusallas puhdistetaan ja sinne kertynyt liete tyhjennetään hallitusti ennen rakennustöiden aloittamista.

Maankaatopaikan tarkkailutulokset ovat pyydettyinä saatavissa valvontaviranomaiselta. Myös ympäristötietojärjestelmä Hertassa on julkisesti saatavilla tarkkailutuloksia. Kiinteistön kaivon tarkkailutulosten toimittamisesta kiinteistön omistajalle on mahdollista sopia lupavalvojan kanssa.

Rakennussuunnitelmassa tarkemmin esitettävien vesienkäsittelymenetelmien ja -rakenteiden toiminnan varmistamiseksi tilaaja esittää ympäristölupamääräyksen 17 mukaisen tarkkailuohjelman täydentämistä kuivatusvesistä ennen ja jälkeen vesienkäsittelyrakenteen otettavilla vesinäytteillä. Näytteitä otetaan kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Näistä näytteistä keväisin saostusaltaasta lähtevästä vedestä otettavat näytteet sisältyvät lupamääräyksen 17 tarkkailuvelvoitteisiin. Kaikista pintavesinäytteistä tehdään ympäristölupamääräyksen 17 mukaiset analyysit.

Maankaatopaikan laajentaminen kuivatusvesien johtamisjärjestelyineen ei juurikaan aiheuta muutosta nykyisten virtausreittien padottumiseen tai muutoksia vesien virtausreiteissä lähimpien alapuolisten vesistöjen valuma-alueiden tasolla. Muutokset kohdistuvat pienehköille maankaatopaikan lähiympäristön osavaluma-alueille. Alueen vedet suotautuvat maakerrosten läpi ja johdetaan ympärys- ja purkuojien kautta samoille purkureiteille kuin nykytilanteessa. Maankaatopaikan laajennusalueen lisäksi sen ympärysojaan kertyy vettä laajennusalueen itäpuoliselta rinteeltä suhteellisen pieneltä alueelta.

Kuuleminen ja tiedottaminen on maankaatopaikan laajennuksen ympäristölupamenettelyn aikana järjestetty ympäristönsuojelulain mukaisesti. Kuulutus on annettu erikseen tiedoksi niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee 16.6.2022 lähetetyllä kirjeellä.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen. Vastaselityksessä on tuotu esiin seuraavia parannusehdotuksia.

Lähiasukkaat kaipaavat tietoa ja esittävät harkittavaksi tiedotustilaisuuden järjestämistä.

Hulevesien käsittelyyn tulee rakentaa isompia selkeytysaltaita 2–3 kappaletta, jos mahdollista, joista sateettomalla kaudella voisi pumpata vettä imeytymään maastoon. Ehkä vuotuisia täyttömääriä voisi vähentää, jolloin vesistökuormitus vähenisi.

Myös kuivalla kelillä täyttömäiden työntäminen penkalta alas ja välitön tamppaaminen vähentäisi huuhtoutumia. Nykyisen selkeytysaltaan tarpeettomasta tyhjentämisestä seuraa vain virtavesien samentumista. Muutenkin se on tarpeeton, koska läpi virtaava vesi ei siinä lainkaan puhdistu.

Lumenkaatopaikkaan on saatava sulamisvesille juoksutusputki vesien ohjaamiseksi sammakkoalueen ohi tai selkeytysaltaan tyhjennys (+imeytys) vanhan maakaatopaikan ylätasanteelle.

Talviaikaan tuotu maa on läjitettävä lumettomalle kentälle ja levitys keväällä/kesällä kuivissa olosuhteissa.

Kesän tullen uusi selvitys ja viitasammakko alueen kuivattamisen estäminen ojien perkauksella. Veden virtausta tulee hidastaa ja pintaa kohottaa. Sammakkoalue noin 2 hehtaaria ei ole kaupungin omistuksessa, kuten selvityksessä virheellisesti mainitaan.

Hakemuksesta pitää ilmoittaa myös kaikille, joita asia koskee. Osa rantakiinteistöistä ei varmaankaan ole kuullut hakemuksesta eikä vesioikeuden haltijataan, joilla on yhteisomistus kalavesiin. Hakijan velvollisuus on asiasta tiedottaminen asianosaisille.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa Jyväskylän rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöstä lisäämällä päätökseen uudet lupamääräykset 12a ja 17a. Lisätyt lupamääräykset kuuluvat seuraavasti (*lisäykset kursivilla*):

12a. Toiminnanharjoittajan tulee kolmen kuukauden kuluessa lupapäätöksen lainvoimaiseksi tulosta toimittaa ympäristölupaviranomaiselle selvitys maankaatopaikalla ja lumenkaatopaikalla muodostuvista ja purkuojaan vuosittain johdettavista vesimääristä, ojaan johdettavien vesien kokonaiskuormituksesta ja vesienhallinta- ja käsittelyrakenteiden riittävydestä ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantumisen. Selvityksestä on lisäksi käytävä ilmi Kaitajärveen johtavan purkuojan sijainti.

Selvityksestä on tarvittavilta osin kuultava niitä kiinteistön omistajia, joiden alueiden läpi purkuoja kulkee Kaitajärveen.

Selvityksen perusteella lupaviranomaisen tulee antaa tarpeelliset määräykset maankaatopaikan vesien johtamisesta toisen alueella sijaitsevaan ojaan ja ojan kunnossapidosta. Lisäksi lupaviranomainen voi antaa tarvittaessa täydentäviä lupamääräyksiä maankaatopaikan vesien käsittelystä ja johtamisesta.

17a. Toiminnanharjoittajan on laadittava lupamääräyksen 17 mukaisen ojaveden tarkkailusta saatujen kahden ensimmäisen tarkkailuvuoden tulosten perusteella selvitys siitä, onko vesitarkkailua tarpeen täydentää maankaatopaikan vesien johtamiseen käytettävän purkuojan suulle Kaitajärveen sijoitettavalla tarkkailupisteellä. Lupaviranomainen voi selvityksen perusteella antaa tarvittavia täydentäviä lupamääräyksiä vesien tarkkailusta.

Perustelut

Sovellettuja oikeusohjeita

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan mainitussa laissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisella sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Saman momentin 13) kohdan mukaan jätevedellä tarkoitetaan sellaista käytöstä poistettua vettä, pilaantuneelta alueelta johdettavaa vettä tai ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan käytetyltä alueelta johdettavaa vettä, josta voi aiheutua ympäristön pilaantumista;

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (selvilläolovelvollisuus).

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkoston mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan lupaviranomaisen on ennen asian ratkaisemista varattava niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea (asianosainen), tilaisuus tehdä muistutuksia lupa-asian johdosta.

Ympäristönsuojelulain 44 §:ssä säädetään lupahakemuksen tiedoksiannosta ja tiedottamisesta julkisella kuulutuksella.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Pykälän 3 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n kohtien 1–5 mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä

toimista; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. ----

Ympäristönsuojelulain 54 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan määrätä, että toiminnanharjoittajan on tehtävä erityinen selvitys toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran selvittämiseksi, jos lupaharkintaa varten ei ole voitu toimittaa yksityiskohtaisia tietoja päästöistä, jätteistä tai toiminnan vaikutuksista. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan selvitys on toimitettava lupaviranomaiselle luvassa määrättyä ajankohtana. Selvityksen tekemiselle on annettava riittävä aika. Luvan muuttamisesta saadun selvityksen perusteella säädetään 90 §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. ---

Ympäristönsuojelulain 68 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan myöntää oikeus jäteveden johtamiseen toisen maalla olevaan ojaan tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuun noroon, jos johtamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa muille ja johtaminen on teknisesti ja taloudellisesti perusteltua. Jäteveden johtamiseen avo-ojassa tai norossa ei saa myöntää oikeutta, jos oja tai noro on tontin, rakennuspaikan, uimarannan tai muun vastaavan erityiseen käyttöön otetun alueen välittömässä läheisyydessä. ---

Pykälän 2 momentin mukaan, jos jäteveden johtaminen edellyttää viemäriputken sijoittamista tai ojan tekemistä toisen maalle eikä omistaja anna suostumustaan, luvassa on 1 momentissa säädetyin edellytyksin päätettävä käyttöoikeuden myöntämisestä tarvittavaan alueeseen. Vahingon, haitan ja muun edunmenetyksen korvaamiseen sovelletaan vesilain 13 lukua. Käyttöoikeuteen sovelletaan mainitun lain 2 luvun 12, 13 ja 13 a §:ää sekä 17 lukua.

Pykälän 3 momentin mukaan, jos tässä pykälässä tarkoitettun jäteveden johtamisen vuoksi on tehtävä oja tai sijoitettava viemäriputki maantien, kadun, rautatien, muun kiskotien, kaapelin tai kaasuputken ali, luvassa on annettava asiaa koskevat tarpeelliset määräykset. Ojan tai putken rakentamiseen ja kunnossapitoon sovelletaan vesilain 5 luvun 13 §:ää. Jos asiaa ei sen laajuuden tai muun syyn vuoksi voida ratkaista ympäristöluvan yhteydessä, lupaviranomaisen on siirrettävä asia ojitustoimituksessa ratkaistavaksi tai kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle noudattaen mainitun luvun 4 ja 5 §:ää.

Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa 54 §:n nojalla saadun erityisen selvityksen perusteella.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 49 §:n 1 momentin mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) tarkoitettuihin eläinlajeihin kuuluvien yksilöiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty.

Luonnonsuojeluasetuksen (160/1997) liitteen 5 mukaan muiden ohella viitasammakko on Suomessa esiintyvä luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittu eläinlaji.

Voimassa olevassa luonnonsuojelulaissa (9/2023) ja -asetuksessa (1066/2023) viitasammakon suojelutaso on samanlainen.

Asiassa saatu selvitys

Hakemus on koskenut ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista lupaa Jyväskylän Palokan suljetun ja maisemoidun maankaatopaikan laajentamiseen ja puhtaiden ylijäämämaiden läjittämiseen laajennusalueelle sekä pilaantumattoman rakennusjätteen käsittelyä ja välivarastointia.

Aiempi maankaatopaikkatoiminta on sijoittunut Jyväskylän kaupungin omistamille Jyväskylän kaupungin (179) Korttajärven kylän (403) noin 11 hehtaarin laajuiselle kiinteistölle Huuhankaato RN:o 7:29 ja noin 5,0 hehtaarin laajuiselle kiinteistölle Huuhanrinne RN:o 7:21. Maankaatopaikan laajentamista suunnitellaan samoille kiinteistöille. Toimintaa on aikaisemmin harjoitettu Jyväskylän kaupungin ympäristöluvan diaarinro Karp 843/2012 ja 12.3.2012 päivätyn täyttösuunnitelman mukaisesti.

Vastaanotettava ja läjitettävä ylijäämämaan määrä on enintään 45 000 tonnia vuodessa. Maankaatopaikan laajennusalueen pinta-ala on noin 2,5 hehtaaria, täyttötilavuus noin 73 000 m³ ja täytön lakikorkeus +156 metriä (N2000). Laajennusalueen arvioidaan riittävän vähintään kahden vuoden läjitystarpeeseen. Käyttöaika on arviolta kuitenkin 3–4 vuotta.

Lupaa haetaan myös pilaantumattoman rakennusjätteen (muun muassa betoni, tiili, metalli, lasi, puu) sekaisen maa-aineksen käsittelyyn ja välivarastointiin suljetun maankaatopaikan alueelle rakennettavalla käsittelykentällä. Käsittelykentälle haetaan myös lupaa ottaa välivarastoitavaksi puhdasta purkubetonijätettä sekä energiatuotannon polttoaineksi käytettäviä kantoja. Lupahakemus käsittää maankaatopaikka-alueen käytön lumenkaatopaikkana. Lisäksi haetaan lupaa murskatun purkubetonin hyödyntämiseen maankaatopaikan käsittelykentän ja kulkuväylien rakentamisessa sekä stabiliteetiltaan heikkojen maa-aineskerrosten välissä estämään liukumia ja sortumia.

Maisemoidun maankaatopaikan länsiosan pintavedet kerätään nykytilanteessa reunaajiin, joista ne laskevat pohjapadolla varustetun saostusaltan kautta vanhojen pelto-ojien kautta Kaitajärveen. Maankaatopaikan itäosasta

pintavedet ovat laskeneet maankaatopaikan itäpuolista purkuojaa pitkin Tuomiojärveen johtavaan ojaan, jonne myös Palokan entisen kaatopaikan vedet johdetaan. Nykyisin Tuomiojärven suuntaan johtava oja on padottu ja rumpu poistettu, eikä virtausta enää ole.

Lähimmät vesistöt ovat Ruppa-niminen lampi sekä Kaitajärvi, jotka sijaitsevat alueen länsipuolella, noin 680 metrin ja 700 metrin etäisyydellä läjitysalueesta. Näille vesistöille ei ole tehty ekologista ja kemiallista tilaluokittelua. Tuomiojärven ekologinen tila on viimeisimmän, vuosien 2012–2017 aineistoihin perustuvan, luokituksen mukaan hyvä. Vesistö ei ole voimakkaasti muutettu.

Hakemuksen mukaan maankaatopaikan laajennusalueen reunan ympärille rakennetaan uusi ympärysoja, johon laajennusalueen pintavedet kerätään. Ympärysojasta vedet johdetaan pohjapadolla varustetun, uuden ympärysojan suuntaan laajennettavan saostusaltaan kautta vanhoihin pelto-oihin ja edelleen Kaitajärveen. Hakemuksen liitteen 2 suunnitelmakartan mukaan saostusaltaan laajennuksen tilavuus on noin 180 m³, josta lietetilavuus on noin 30 m³. Altaan syvyys on noin 1 metri ja luiskakaltevuus 1:3. Laajennusalueen kaakkoiskulmasta pintavedet valuvat kuitenkin nykyiseen ojastoon, josta ne virtaavat edelleen Tuomiojärveen.

Alueen ojastoa kunnostetaan ja täydennetään tarvittavilta osin. Hakemusaisakirjoissa ojien sijainnista ja purkukohdasta Kaitajärveen ei ole esitetty tarkempaa selvitystä. Lupamääräyksen 17 mukaan maankaatopaikka-alueella muodostuvan veden laatua on tarkkailtava muun muassa ottamalla vesinäyte Kaitajärveen laskevasta ojasta Hytölänlaita-tien alittavan tierummun läheisyydestä.

Toiminnasta pintavesiin aiheutuva kuormitus aiheutuu hakemuksen mukaan ennen kaikkea pintavalunnan yhteydessä ympärysojiin ja edelleen alapuoliseen ojastoon kulkeutuvasta kiintoaineesta, ravinteista ja rautayhdisteistä. Kuormitusta Kaitajärveen laskevaan pelto-ojastoon vähennetään johtamalla vedet ympärysojasta pohjapadolla varustettuun saostusaltaaseen ennen purkua ojastoon.

Maankaatopaikan veden laadun tarkkailutulokset vuosilta 2016 ja 2018–2021 ovat ilmentäneet maankaatopaikalle tyypillistä vesistökuormitusta. Veden sameus, väriarvo sekä rauta- ja ravinnepitoisuudet ovat olleet selvästi koholla, mikä on tyypillistä pilaantumattoman ylijäämämaan läjitysalueille. Verrattuna suljettujen kaatopaikkojen suotovesien tarkkailutuloksille kirjallisuudessa annettuihin keskiarvoihin, ovat Palokan maankaatopaikan tulokset olleet huomattavasti pienemmät lukuun ottamatta rautapitoisuutta, joka on ollut samaa luokkaa kuin suljetuilla kaatopaikoilla.

Vesinäytteistä analysoituja pitoisuuksia ynnä muita parametrien arvoja ovat voineet nostaa vähäiset virtaamat, mistä on kevään 2018 osalta mainittu syksyn 2019 tarkastuskäynnin muistiossa. Tarkastuskäynnillä myös todettiin saostusaltaan veden olleen ruskean oranssia. Kevään 2021 näytteenoton yhteydessä todettiin veden saostusaltaan alapuolisessa näytteenottopisteessä

olevan erittäin sameaa ja hyvin kiintoainespitoista. Vesi oli väriltään voimakkaan tummaa ja humusleimaista.

Edellä esitettyjen parametrien lisäksi vesinäytteistä on määritetty ja todettu myös vähäisiä haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) pitoisuuksia.

Kaitajärvestä on saatavilla veden laadun tarkkailutuloksia vuosilta 2000–2003 ja 2006. Ympäristölupahakemuksesta annetussa muistutuksessa on lisäksi viitattu Kaitajärvestä helmikuussa 2022 ELY-keskuksen ottamaan vesinäytteeseen. Vesinäytteen mukaan järvi on humus- ja fosforipitoisuuden perusteella rehevöitynyt. Happiarvot olivat pintavedessä normaalit mutta pohjassa on happivaje.

Muistutuksista annetun vastineen mukaan Kaitajärven vedenlaatuun ovat vaikuttaneet ja vaikuttavat osaltaan valuma-alueella harjoitettava maa- ja metsätalous sekä haja-asutuksen jätevedet. Kaitajärven eteläpäässä on useampia järveen rajoittuvia peltoalueita.

Hakemuksen mukaan alueen läjitys- ja käsittelytoiminnasta aiheutuvan pintavesikuormituksen ennen kaikkea kiintoaineksen, ravinteiden, raudan ja happea kuluttavien orgaanisten yhdisteiden, merkitykselliset vaikutukset rajoittuvat maankaatopaikan ja alapuolisten järvien väliseen ojastoon. Toiminnalla ei katsota olevan vaikutusta Tuomiojärven tai Kaitajärven tilaan.

Maankaatopaikka-alueella on aikaisempia havaintoja viitasammakosta. Hakemukseen liitetyn viitasammakoselvityksen mukaan alue ei ole luettavissa viitasammakon lisääntymispaikaksi. Selvityksen mukaan lienee kuitenkin todennäköistä, että alueella on ollut ja saattaa edelleenkin olla pieni, lisääntyvä viitasammakopopulaatio.

Maankaatopaikan laajennus tapahtuu selvityksen mukaan luodepohjoisuuntaan pois päin viitasammakon havaintopaikalta. Pintavesien virtaussuunta on maastokatselmusmuistiossa 2019 havaitulta viitasammakon soidinhavaintopaikalta laajennusalueen ympärysojan suuntaan.

Hakemuksen mukaan lumien sulamisvedet valuvat reunaojiin ja imeytyvät läjitysalueelle eivätkä aiheuta merkittäviä lammikoita. Sulamisvesien kuormitus pintavesiin on hakemuksen mukaan vähäinen. Hakemusvaiheessa annetun vastineen mukaan lumen läjityksestä aiheutuvat sulamisvedet voivat lisätä viitasammakolle soveltuvaa elinympäristöä alueella.

ELY-keskuksen hakemuksesta antamassa lausunnossa on edellytetty, että maankaatopaikan laajennus tulee tehdä siten, ettei viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa hävitetä tai heikennetä eikä lisääntymispaikan vedenlaatuun tule viitasammakolle haitallista heikentymistä. Esimerkiksi maankaatopaikalta tuleva kuormittunut vesi tulee johtaa siten, ettei se ohjaudu viitasammakon oletetulle elinalueelle. Valituksesta antamassaan lausunnossa ELY-keskus on katsonut, että mikäli lupamääräystä 12 noudatetaan ja vesien käsittely on asianmukaista, hankkeesta ei pitäisi olla haittaa viitasammakolle.

Lupamääräysten mukaisesti toimittaessa sulamisvesiä ei lisääntymis- ja levähdyspaikalle tulisi valumaan.

Lupamääräyksen 12 mukaan alueella muodostuvat vedet tulee ohjata suunnitelman mukaisesti uuden ympärysojan kautta saostusaltaaseen. Mitoitukseltaan riittävän saostusaltaan tulee olla käyttökunnossa toiminnan alkaessa. Saostusallas on pidettävä asianmukaisessa kunnossa ja varmistuttava siitä, että veden viipymä altaassa on riittävä hienoaineksen laskeutumiseksi. Lumen läjitysalue on rajattava siten, että sulamisvedet eivät kulkeudu maankaatopaikka-alueen lounais-/länsipuolella olevalle viitasammakon elinalueelle.

Asiakirjojen mukaan hakemuksesta on kuulutettu ja se on ollut sähköisenä nähtävillä Jyväskylän kaupungin verkkosivuilla 16.6.–25.7.2022. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, on lähetetty 16.6.2022 erityistiedoksianto hakemuksesta. Lehti-ilmoitus kuulutuksesta on julkaistu sanomalehti Keski-suomalaisessa 17.6.2022.

Asianosaisina hankkeessa on pidetty maankaatopaikka-alueen naapurikiinteistöjä. Asiakirjoista pääteltävissä olevien purkuojien tai Kaitajärven kiinteistöjen asukkaita tai vesialueen omistajia ei ole erikseen kuultu.

Oikeudellinen arvio

Valituksen johdosta asiassa on arvioitava, onko asiassa saatu selvitys ja valituksenalaisen päätöksen sisältö sekä suoritettu lupamenettely huomioon ottaen valituksenalainen päätös kumottava ja asia palautettava uudelleen käsiteltäväksi valituksessa esitetyillä perusteilla tai voidaanko päätöstä muuttamalla varmistua lupaedlytysten täyttymisestä.

Maankaato- ja lumenkaatopaikan vesien käsittelyä ja vesien johtamista koskeva selvitys

Asiasta saadussa selvityksen mukaan maankaatopaikan toiminnasta pintavesiin kuormitusta aiheuttavat kiintoaine, ravinteet ja rautayhdisteet. Kaitajärven suuntaan purkavaan ojaan johdetaan olemassa olevan ja hakemuksessa tarkoitetun maankaatopaikan sekä lumenkaatopaikan hule- ja suotovesiä.

Asiassa ei ole esitetty maankaatopaikan vesitaselaskelmaa eikä laskelman puuttuessa ole varmuutta, kuinka paljon maankaatopaikalla ja lumenkaatopaikalla muodostuu purkuojaan johdettavia vesiä olemassa olevan toiminnan lisäksi. Näin ollen valituksenalaisen toiminnan ja olemassa olevan toiminnan vesistä aiheutuva kokonaiskuormitus pintaveteen jää osittain epäselväksi. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 12 on määrätty mitoitukseltaan riittävästä altaasta. Altaan riittävästä tilavuudesta ja vesien käsittelyjärjestelmän mitoitukselta ja ojaan johdettavan kuormituksen aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ei ole esitetty tarkempaa selvitystä.

Hallinto-oikeus on ottanut huomioon, että Kaitajärveen purkavassa ojassa ei ole ollut vaikutustarkkailupistettä. Asiassa on jäänyt siten epäselväksi, kuinka kauas olemassa olevan toiminnan vaikutus ulottuu purkuojassa ja se, voiko valituksenalaisen toiminnan vesipäästö lisätä olennaisesti vaikutuksen laajuutta.

Hakemuksessa ei näin ollen ole riittävää tietoa olemassa olevan toiminnan kaikista ympäristövaikutuksista eikä siitä, mikä on valituksenalaisen päätöksen mukaisen toiminnan vaikutus ojaan johdettavan veden laatuun ja kuormitukseen. Hakemus on edellä mainituin seikoin osin puutteellinen ja asiassa on jäänyt epäselväksi, ovatko hakemuksessa tarkoitettut maankaatopaikan vesienhallinta- ja käsittelyrakenteet riittävät ehkäisemään ympäristön pilaantumista.

Hallinto-oikeus kiinnittää huomiota myös siihen, että asiassa saadussa selvityksessä on jäänyt epäselväksi purkuojan sijainti maankaatopaikalta Kaitajärveen ja purkupaikka Kaitajärvessä. Lupamääräyksen 17 mukaan maankaatopaikka-alueella muodostuvan veden laatua on tarkkailtava muun muassa ottamalla vesinäyte Kaitajärveen laskevasta ojasta Hytölänlaita-tien alittavan tierummun läheisyydestä. Tästä on pääteltävissä, että purkuoja kulkisi yksityisten kiinteistöjen kautta Kaitajärven pohjoispäähän.

Asiasta saadun selvityksen ja karttataarkastelun perusteella maankaatopaikan vedet johdetaan laskeutusaltaalta lähes välittömästi valituksen tehneen henkilön omistamalla kiinteistöllä sijaitsevaan ojaan. Hallinto-oikeus toteaa, että lupamääräys 12 on puutteellinen siltä osin, että siinä ei ole velvoitettu, minne ja millä tavoin altaaseen kerätyt vedet on johdettava. Asiassa esitetty kuvaus vesien johtamisesta vanhoihin pelto-oihin ja edelleen Kaitajärveen on niin ikään epäselvä.

Hakemuksesta annetussa valituksessa ojakiinteistön omistaja on kieltänyt kaivun kiinteistöllään. Kaivukiellon voidaan katsoa tarkoittavan asiasta saadun selvityksen perusteella maankaatopaikan vesien purkuojaa. Karttataarkastelun perusteella oja kulkee lyhyeltä osin valittajan ja maankaatopaikan kiinteistöjen rajalla ja sen jälkeen oja suuntautuu valittajan kiinteistön halki. Vesien purkuojan etäisyys valittajan kiinteistön rakennetulta osalta on asiassa jäänyt epäselväksi. Karttataarkastelun perusteella etäisyys on lähimmillään arviolta 150 metriä. Edelleen ympäristölupahakemuksen käsittelyn yhteydessä tekemässään muistutuksessa valittaja, jonka kiinteistöllä [REDACTED] maankaatopaikkavesien purkuoja kartta- ja ilmakuvatarkastelun perusteella merkittävältä osin kulkee, on vaatinut hulevesien johtamista muualle kuin alueen pohjois-/länsipuolelle eli muualle kuin hänen kiinteistölleen. Vaatimuksesta ei ole lausuttu ympäristölupapäätöksessä.

Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa saadussa selvityksessä esitettyjen vesitutkimusten tulosten perusteella olemassa olevasta toiminnasta syntyvät vedet ja näin ollen myös yhdessä maankaatopaikan laajennusalueen vedet ovat luokiteltavissa ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin kohdassa 13 tarkoitetuksi jätevedeksi. Hallinto-oikeus on ottanut huomioon tältä osin myös ympäristönsuojelulakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 214/2013 vp,

s. 89) todetun. Koska jäteveden määritelmä on kytketty pois johdettavasta vedestä aiheutuvaan pilaantumisen vaaraan, kattaisi se myös tietyiltä alueilta johdettavat hulevedet ja suotovedet silloin, kun niistä voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Ympäristönsuojelulain säännökset jätevesien johtamisesta ja käsittelystä voisivat siten jossain tilanteessa tulla sovellettavaksi myös hulevesiin. Oikeudesta jäteveden johtamiseen toisen alueella on säädetty ympäristönsuojelulain 68 §:ssä. Asiasta saadun selvityksen perusteella luvan saaja ei ole hakenut eikä, kun otetaan huomioon lupamääräyksen 12 sisältö, valituksenalaisessa päätöksessä ole myönnetty erikseen luvan saajalle ympäristönsuojelulain 68 §:ssä tarkoitettua oikeutta jäteveden johtamiseen toisen alueella kulkevan purkuojaan.

Hakemuksessa ei ole tarkempaa tietoa ojaston kunnostamisesta tai täydentämisestä. Jäteveden johtamiseen toisen alueella käytetyn ojan kunnossapidosta säädetään ympäristönsuojelulain 158 §:ssä. Saman pykälän 3 momentin mukaan jätevettä johtavan velvollisuuden tarkemmasta sisällöstä voidaan päättää ympäristöluvassa.

Hallinto-oikeus katsoo, että asiassa saadun selvityksen perusteella maankaatopaikan vesien johtamisesta ojastoon lupamääräyksessä 12 määrätyllä tavalla ei aiheudu sellaista ympäristönsuojelulaissa kiellettyä ympäristön pilaantumista, että päätös tulisi kumota ja asia palauttaa uuteen käsittelyyn. Hallinto-oikeus katsoo kuitenkin, että asiassa on jäänyt osin selvittämättä ja määräämättä, miten toiminnassa syntyvä jätevedeksi katsottava hule- ja suotovesi täsmälleen johdetaan toisen alueella sijaitsevaan ojaan. Luvan käsittelyssä ei ole tutkittu ympäristönsuojelulain 68 §:n mukaisia edellytyksiä jäteveden johtamiseksi ojaston kautta Kaitajärveen tai tarkasteltu mahdollisen käyttöoikeuden myöntämistarvetta toisen maalle.

Hallinto-oikeus on edellä mainitun perusteella velvoittanut toiminnanharjoittajan lupamääräyksen 12a mukaisesti laatimaan tarkemman selvityksen maankaatopaikan vesistä ja niiden johtamisesta aiheutuvasta ympäristön pilaantumisesta. Selvityksen perusteella lupaviranomainen ratkaisee, onko oikeus jäteveden johtamiseen toisen alueella myönnettävissä ja onko lupamääräyksiä tarvittavilta osin täydennettävä.

Purkuojan varrella sijaitsevien kiinteistöjen omistajia on kuultava selvityksestä tarpeellisin osin heidän oikeusasemansa turvaamiseksi.

Viitasammakkoa koskeva selvitys

Valituksessa on vaadittu, että lumen läjitysalue on rajattava siten, että sulamisvedet eivät kulkeudu viitasammakon elinalueelle. Viitasammakon suojeleminen on huomioitu lupamääräyksessä 12, jonka mukaan lumenkaatopaikan sulamisvesien johtaminen viitasammakon elinalueelle on kielletty. Hallinto-oikeus katsoo, että hakemuksessa esitettyä selvitystä viitasammakkojen elinympäristöstä ja sen suojelemisesta on sinänsä pidettävä pääosin riittävänä. Lupamääräyksen riittävyttä tarkasteltaessa on kuitenkin otettava huomioon olemassa olevan toiminnan sekä hakemuksen mukaisen lumenkaatopaikan ja maankaatopaikan vesien, erityisesti ojaan purkautuvan suotoveden, sellaiset

laatuominaisuudet, joilla voi olla vaikutuksia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen olosuhteisiin. Hakemus on tältä osin puutteellinen.

Hallinto-oikeus katsoo edellä esitetyn perusteella, että haetun toiminnan vaikutusta maankaatopaikkavesien laatuun ja siten vesien vaikutusta viitasammakon elinalueeseen on selvitetty osin puutteellisesti. Kun otetaan huomioon lupamääräys 12, selvityksen puutteet eivät ole kuitenkaan sellaisia eikä toiminnasta ennalta arvioiden aiheudu sellaista luonnonsuojelulaissa kiellettyä seurausta viitasammakon elinalueelle, että päätös tulisi siksi kumota ja palauttaa uuteen käsittelyyn. Lupamääräyksessä 12a määrätyn selvityksen tulosten perusteella lupaviranomainen arvioi, onko lupamääräyksiä tarpeen täydentää.

Kaitajärveä koskeva selvitys

Valituksessa on vaadittu, että asia tulisi palauttaa laajempaan selvitykseen ja Kaitajärven suunnan valuma-alueen osalta uudelleen tarkasteluun. Hakemuksesta annettujen lausuntojen ja muistutusten vastineeseen liitettyssä päivitettyssä tarkkailuohjelmaehdotuksessa on esitetty, että Kaitajärven veden laatua tarkkaillaan kerran vuodessa keväisin järven pohjoispäästä, maankaatopaikan alapuolisen ojaston purkukohdan läheisyydestä. Lupamääräyksessä 17 on määrätty pintavesinäytteenotto Kaitajärven valuma-alueelta tehtäväksi altaasta lähtevästä vedestä ja Kaitajärveen laskevasta ojasta Hytölänlaita-tien alittavan tierummun läheisyydestä. Lupapäätöksen perustelujen mukaan maankaatopaikan vaikutusta Kaitajärven veden laatuun kuvastaa paremmin toiminta-alueelta järveen laskevan ojan laadun tarkkailu.

Hallinto-oikeus katsoo ottaen huomioon edellä hakemuksen puutteellisuudesta esitetty, että asiassa on jäänyt epäselväksi, voiko maankaatopaikkatoiminnalla olla ympäristön pilaantumista aiheuttavaa vaikutusta Kaitajärvessä. Hallinto-oikeus on siksi lisännyt ympäristölupaan uuden lupamääräyksen 17a, jonka mukaan tarve täydentää vaikutustarkkailua Kaitajärvestä tehtävällä vesinäytteenotolla on arvioitava maankaatopaikan vesien johtamiseen käytettävästä ojasta saatujen kahden vuoden tarkkailutulosten perusteella.

Asianosaisten kuuleminen

Valituksen mukaan Kaitajärven asukkaita ja vesialueiden omistajia ei ole kuultu riittävästi hakemuksesta.

Asiassa saadun selvityksen mukaan hakemus on kuulutettu ympäristönsuojelulain 44 §:n mukaisesti. Hakemus on annettu erikseen tiedoksi toimintakiinteistöjen naapurikiinteistöjen omistajille. Kaitajärven asukkaita ei ole erikseen kuultu hakemusta käsiteltäessä, mutta heidän puolestaan on annettu muistutus, joka on käsitelty päätöksenteon yhteydessä.

Hakemuksessa ja valituksenalaisessa päätöksessä ei ole selvitetty ja määrätty riittävästi vesien johtamisesta ojastossa Kaitajärven suuntaan. Kun otetaan huomioon, että hakemus on kuulutettu Keskisuomalainen-lehdessä ja kyse ei ole välittömästä vesipäästöstä vesistöön sekä karttatarkastelussa ilmenevä

etäisyys maankaatopaikalta Kaitajärveen, ei valituksenalaista päätöstä ole kumottava hakemuksen puutteellisen tiedottamisen takia. Hallinto-oikeus katsoo, että maankaatopaikan vesien purkuajan kiinteistöjen omistajien ja Kaitajärven ranta-asukkaiden sekä vesialueiden omistajien intressi asiassa tulee riittävällä tavalla otetuksi huomioon hallinto-oikeuden päätökseen lisäämissä lupamääräyksissä 12a ja 17a.

Muut vaatimukset

Ympäristölupaprosessi kuulemisineen on lähtökohtaisesti kirjallista eikä asiassa ole ilmennyt tarvetta pitää hallintolain tarkoittamaa katselmusta tai tarkastusta asianosaisia varten. Seuranta- tai tarkkailutulosten tiedonsaantioikeus on ympäristönsuojelulain 172 §:n nojalla valvontaviranomaisella. Julkiset tarkkailutiedot ovat pyydettyinä saatavissa valvontaviranomaiselta eikä niistä tiedottamisesta ole tarvetta määrätä ympäristöluvassa. Valituksenalaisessa päätöksessä on niihin nyt tehdyt muutokset mukaan lukien annettu riittävät määräykset toiminnan tarkkailusta ja kirjanpidosta. Valvontaviranomaisilla on mahdollisuus tarvittaessa puuttua mahdollisesti luvan vastaiseen toimintaan. Ympäristölupa-asiassa ei ole tarpeen antaa tarkempia määräyksiä valvonnasta.

Valituksessa on vaadittu, että asiassa tulee arvioida toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia kiinteistöjen arvoon ja arvon alenemisesta maksettaviin korvauksiin.

Mahdollinen kiinteistöjen arvon aleneminen voidaan ympäristönsuojelulain soveltamisessa ottaa lupaharkinnassa ja lupamääräyksiä annettaessa huomioon 5 §:n 1 momentin 2 f kohdassa tarkoitettuna mahdollisena vahinkona tai haittana omaisuudelle taikka sen käytölle siltä osin kuin se on seurausta ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua päästöstä aiheutuvasta pilaantumisesta. Lupamääräyksessä 12a toiminnanharjoittaja on veloitettu laatimaan tarkempi selvitys hakemuksessa tarkoitetun toiminnan vesistä ja niiden johtamisesta aiheutuvasta mahdollisesta ympäristön pilaantumisesta muun ohella rajanaapurina olevan valittajan kiinteistöllä. Hallinto-oikeus katsoo, että haitta kiinteistölle ja sen käytölle ja sitä koskevat tarvittavat määräykset voidaan ottaa tarpeen mukaan arvioitavaksi lupaviranomaisessa lupamääräyksen 12a selvityksen käsittelyn yhteydessä. Toiminnasta ei kuitenkaan annettuja määräyksiä huomioon ottaen aiheudu ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua vesistön pilaantumisesta aiheutuvaa korvattavaa vahinkoa.

Yhteenveto

Lupapäätöstä ei ole edellä mainituista syistä, lisäksi ottaen huomioon hallinto-oikeuden lupamääräyksiin tekemät lisäykset, syytä valituksessa esitetyin tavoin kumota tai enemmälti muuttaa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Jyväskylän kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksen saamisesta

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **10.10.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Reko Vuotila ja Mikko Poskiparta sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Jaakko Heinolainen. Asian on esitellyt Mikko Poskiparta.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	██████████ asiakumppaneineen
Jäljennös maksutta	Jyväskylän kaupunki/Kaupunkirakennepalvelu Jyväskylän kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen Jyväskylän kaupungin terveydensuojeluviranomainen Jyväskylän kaupunginhallitus Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto Ympäristölupavastuualue Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>